

تدوین اصول طراحی فضاهای بازی کودکان در مقیاس محله با تأکید بر احیای بازی‌های بومی ایرانی

مطالعه موردی: محله باغ فیض شهر تهران*

مجید خرمشاد^۱، سیدعلی صفوی^۲ ** (نویسنده مسئول)

^۱ دانشجوی دکتری شهرسازی دانشکده هنر و معماری دانشگاه علم و صنعت، تهران، ایران
^۲ استادیار گروه شهرسازی دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۸/۰۵/۰۵

تاریخ دریافت: ۱۳۹۷/۱۲/۲۰

چکیده

بر پایه دیدگاه‌های امروز جوامع علمی، بازی برای کودک صرفاً جنبه تفریح و سرگرمی نداشته و در حقیقت، بازی، زندگی کودک بوده و او توانمندی‌ها و مهارت‌های مورد نیاز زندگی آینده خود را از این راه کسب کرده و پرورش می‌دهد. از این رو توجه به طراحی علمی فضاهای بازی کودکان، به‌ویژه در سطح محله که به نوعی اولین و اصلی‌ترین بستر زندگی اجتماعی کودکان است، اهمیت بسیار بالایی دارد. پژوهش حاضر با دو هدف اصلی صورت گرفته است: (۱) استخراج اصول طراحی شهری به منظور ارتقای کیفیت فضاهای بازی برای کودکان و نوجوانان در سطح محله (۲) برداشتن گامی به پیش، برای احیای بازی‌های بومی ایرانی به وسیله طراحی فضاهای بازی متناسب در سطح محلات شهری. روش تحقیق این پژوهش کیفی و مبتنی بر روش «فرا تحلیل کیفی یا فراترکیب» بوده و در ادامه به منظور تحلیل ساختارمند نمونه موردی انتخاب شده، از روش تحلیلی «سوآت» بهره گرفته شده است. بر اساس یافته‌های این پژوهش، کیفیت‌های متنوعی برای موفقیت و پاسخگویی تام و تمام یک فضای بازی، دارای اهمیت هستند. ایمنی و امنیت به عنوان توقعات اصلی والدین از فضای بازی، در کنار جذابیت به عنوان کیفیت اصلی مد نظر کودکان، نقش اصلی را در موفقیت یک فضای بازی ایفا می‌نماید. جذابیتی که هسته اصلی آن تنوع عملکردی است. تنوعی که فقدان آن در فضاهای بازی محله‌ای سبب جذب بیش از پیش کودکان به بازی‌های رایانه‌ای، کوتاه شدن بازه زمانی حضور کودکان در این فضاها و حضور پذیری پایین دوره‌های مختلف سنی کودکان شده است. در این میان، با بهره‌گیری از ظرفیت بازی‌های بومی ایرانی به عنوان یک میراث ناملموس تاریخی- فرهنگی ارزشمند، با توجه به تمرکزی که بر بازی‌های گروهی و جمعی دارند، غنای فرهنگی- اجتماعی فضاهای بازی افزایش خواهد یافت و گامی بزرگ در راستای برطرف کردن فردگرایی ایرانیان برداشته خواهد شد.

واژگان کلیدی: کودکان، بازی، فضای بازی، محله.

Preparation principle for Mohallah Playground Design, With Emphasis on Revival of Irainian Native Games Case Study: Mohallah of Bagh-feyz in Tehran

Majid Khoramshad

Ph.D. student of urban planning, iran University of Science and Technology, Tehran, Iran.

Sayed Ali Safavi ^{**}(Corresponding Author)

Assistant Prof, Department of Urban Planning & Design, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran

**E-Mail: sasafavi@modares.ac.ir

Abstract:

Based on today's scientists point of view, playing is not only a joy for children but also their life. He will gain and improve his needed future life skills by playing .hence it is important to pay extra attention to children's playgrounds especially in scale of a muhallah which is their main social life base ground. This project has two main goals:

1) to find urban designing basics in order to improve quality of children and juveniles play grounds in scale of muhallah area. 2) some steps forward to revive domestic persian games by providing proper places for muhallah. in the beginning of this project the method of study was based on "quality meta analysis " and in the following SWAT analysis method was chosen in order to make structured analysis of case studies. According to results of this study ,there are bunch of factors that matter to be able to meet all the requirements. Safety and security are the very first thing parents ask beside that a play grounds should be interesting for kids too. The key to make a play ground interesting is to meet variety. Absence of diversity is the main reason children focus on computer games and stay less in the play fields and fewer age groups get involved .in the mean while using persian games ,as an intangible heritage of our culture and history can insert a little bit of culture to games atmosphere and reduce Individualism, as our culture propounds social activities a lot.

Keywords: child, play, playground ,muhallah.